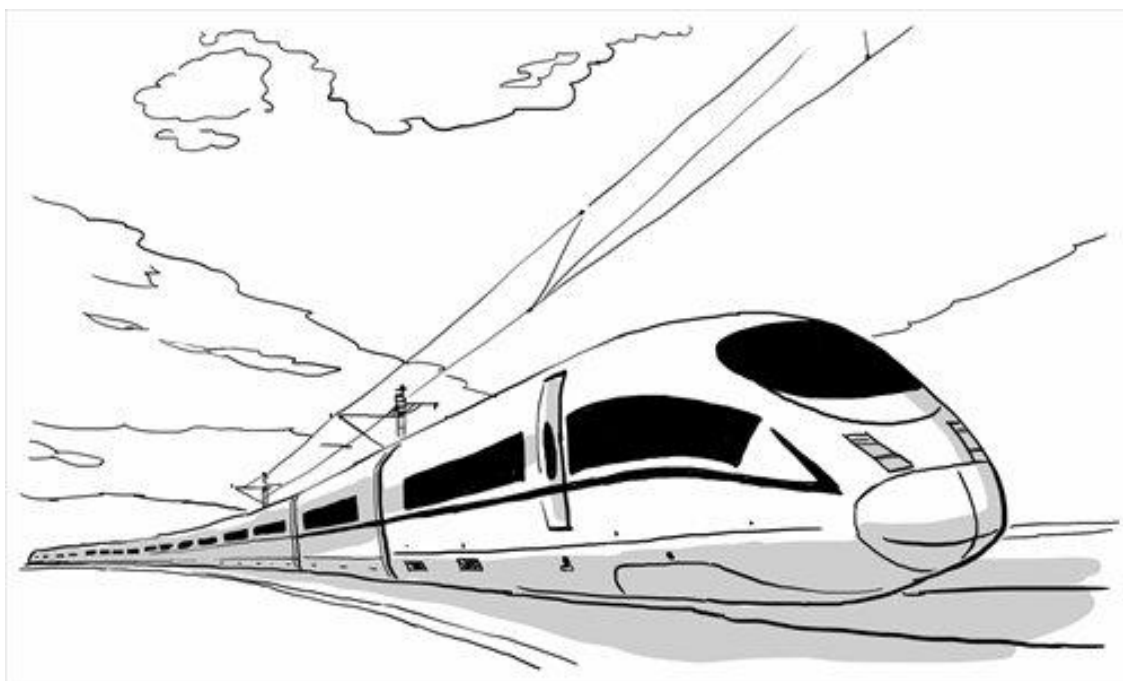

REPUBLIKA HRVATSKA

Agencija za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu
Odjel za istrage nesreća u željezničkom prometu

KLASA: 341-09/23-01/07
URBROJ: 699-06/3-29
Zagreb, 11. prosinca 2024. godine

PRIVREMENA IZJAVA

**Ozbiljna nesreća teretnog vlaka 81218 na pruzi
oznake M202 kod kolodvora Meja, dana
11.12.2023. godine**

Objava privremene izjave i zaštita autorskih prava

Ovu privremenu izjavu izradila je i objavila Agencija za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu na temelju članka 132. stavka 4. Zakona o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava („Narodne novine“ broj: 63/20), članka 24. stavka 2. Direktive (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o sigurnosti željeznica (preinaka), te na temelju smjernica Agencije Europske unije za željeznice.

Nitko ne smije proizvoditi, reproducirati ili prenositi u bilo kojem obliku ili na bilo koji način ovu privremenu izjavu ili bilo koji njezin dio, bez izričitog pisanog dopuštenja Agencije za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu.

Ova privremena izjava može se slobodno koristiti isključivo u obrazovne svrhe.

Za sve dodatne informacije kontaktirajte Agenciju za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu.

Vodič za čitanje

Sve dimenzije i brzine u ovom izvješću su izražene u Međunarodnom sustavu mjernih jedinica (SI). Sve skraćenice i tehnički termini (*oni koji su pisani u kurzivu prvi put se pojavljuju u izvješću*) su objašnjeni u pojmovniku.

Opisi i grafički prikazi mogu biti pojednostavljeni kako bi ilustrirali koncepte za ne-tehničke čitatelje.

Cilj istraga koje se odnose na sigurnost ni u kojem slučaju nije utvrđivanje krivnje ili odgovornosti.

Istrage su neovisne i odvojene od sudskih ili upravnih postupaka i ne smiju dovoditi u pitanje utvrđivanje krivnje ili odgovornosti pojedinaca.

Privremena izjava ne može biti korištena kao dokaz u sudskom postupku koji ima za cilj utvrđivanje građanskopravne, kaznenopravne ili upravnoopravne odgovornosti pojedinca.

Predgovor

Agencija za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu (u daljnjem tekstu: AIN) osnovana je Zakonom o osnivanju Agencije za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu („Narodne novine“, broj 54/13, 96/18) kao pravna osoba s javnim ovlastima. Osnivač Agencije je Republika Hrvatska, a osnivačka prava obavlja Vlada Republike Hrvatske.

Na način obavljanja poslova Agencije primjenjuju se posebni propisi, odnosno zakoni kojima se uređuje zračni promet, pomorstvo, te sigurnost i interoperabilnost željezničkog prometa, odnosno propisi doneseni za njihovu provedbu.

Odjel za istrage nesreća u željezničkom prometu je samostalna i nezavisna ustrojstvena jedinica AIN koja obavlja stručne poslove koji se odnose na istrage izvanrednih događaja u željezničkom prometu na željezničkoj mreži u Republici Hrvatskoj. Istrage se provode na temelju odredaba Zakona o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava („Narodne novine“, broj 63/20) i Direktive (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o sigurnosti željeznica (preinaka), te na temelju smjernica Agencije Europske unije za željeznice.

AIN istražuje sve ozbiljne nesreće u željezničkom prometu, a to su svi događaji koji uključuju sudar vlakova ili iskliznuće vlaka koje ima za posljedicu smrt najmanje jedne osobe ili *teške ozljede* pet ili više osoba ili *veliku štetu* na vozilima, željezničkoj infrastrukturi ili okolišu, kao i svaka druga slična nesreća s očiglednim utjecajem na sigurnost željezničkog sustava ili na upravljanje sigurnošću.

AIN može istraživati i one nesreće i incidente koje su pod neznatno drugačijim okolnostima mogle dovesti do ozbiljnih nesreća, uključujući tehničke otkaze u radu strukturnih podsustava ili njihovih sastavnih dijelova.

AIN provodi sigurnosne istrage u svrhu sprečavanja nesreća, što uključuje prikupljanje i analizu podataka, izradu zaključaka, uključujući utvrđivanje čimbenika i kada je to prikladno, izradu sigurnosnih preporuka kako bi se spriječile nesreće i incidenti u budućnosti i poboljšala sigurnost u željezničkom prometu.

SADRŽAJ

POJMOVNIK OZNAKA I KRATICA	4
1. SAŽETAK	5
2. ISTRAGA I NJEZIN KONTEKST	6
3. SIGURNOSNA PITANJA I NASTAVAK ISTRAŽNIH RADNJI	7
4. STATUS ISTRAGE.....	8

POJMOVNIK OZNAKA I KRATICA

AIN	Agencija za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu (engl. Air, Maritime and Railway Traffic Accidents Investigation Agency)
M202	Oznaka pruge za međunarodni promet: Zagreb GK - Rijeka
km	Kilometarski položaj pruge
ASŽ	Agencija za sigurnost željezničkog prometa (engl. Agency for Railway Safety)
HŽI	HŽ Infrastruktura d.o.o.
RCCC	Rail Cargo Carrier Croatia d.o.o.
ERA	Agencija Europske unije za željeznice (engl. European Union Agency for Railways)
ID-3	Istražno izvješće o provedenoj istrazi istražnog povjerenstva koje može biti zajedničko istražno povjerenstvo ili povjerenstvo HŽI
IM	Upravitelj infrastrukture (engl. Infrastructure Manager)
RU	Željeznički prijevoznik (engl. Railway Undertaking)
TMD	Vozilo za posebne namjene (teška motorna drezina)

1. SAŽETAK

Dana 11. prosinca 2023. godine u 08:52 sati prilikom prometovanja iz smjera Moravica teretnog vlaka broj 81218 na pruzi oznake M202 uslijed ne kontroliranog porasta brzine i nemogućnosti zaustavljanja ispred izlaznog signala kolodvora Meja oznake D-3 (signal pokazivao „STOJ“) vožnja vlaka broj 81218 nastavlja se prema kolodvoru Škrljevo. Teretni vlak broj 81218 nekontrolirano nastavlja prometovati po pruzi oznake M202 te se u km 635+155 (u ravnini predsignala „PsB“ kolodvora Meja) sudara sa željezničkim vozilom za posebne namjene (TMD) u sastavu vlaka broj 70007. Nadalje, vlak broj 81218 gura TMD po pruzi u smjeru kolodvora Škrljevo te uslijed porasta brzine dolazi do iskliznuća teretnih vagona i lokomotiva u sastavu teretnog vlaka u km 639+840 pruge oznake M202 (Slika 1.).

U ozbiljnoj željezničkoj nesreći nije bilo smrtno stradalih niti teže ozlijeđenih osoba, strojovođa vlaka 81218 zatražio je liječničku pomoć uslijed šoka i stresa, dok je nastala značajna materijalna šteta na uključenim željezničkim vozilima i na jednom dijelu pruge oznake M202.

Slika 1. – Slika mjesta nesreće (Izvor slike: AIN)

2. ISTRAGA I NJEZIN KONTEKST

Nakon obavljenog prvog očevida dana 11. prosinca 2023. godine od strane AIN, Odjela za istrage nesreća u željezničkom prometu, te analizom prikupljenih informacija i dokaza, utvrđeno je da je u predmetnoj ozbiljnoj nesreći došlo do ugrožavanja sigurnosti željezničkog sustava stoga je glavni istražitelj željezničkih nesreća donio dana 12. prosinca 2023. godine Odluku o pokretanju istrage ove nesreće temeljem članka 127. stavka 1. Zakona o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava („Narodne novine“, broj 63/20). Obavijest o pokretanju istrage nesreće poslana je dana 12. prosinca 2023. godine svim uključenim stranama, nacionalnom tijelu nadležnom za sigurnost - Agenciji za sigurnost željezničkog prometa (ASŽ), upravitelju infrastrukture (IM) HŽ Infrastruktura d.o.o., željezničkom prijevozniku (RU) Rail Cargo Carrier Croatia d.o.o., zakupoprimcu vagona i vlasnicima vagona.

Agencija Europske unije za željeznice (ERA) obaviještena je putem dostavljenog Obrasca za izvješćivanje na e-mail adresu Investigation@era.europa.eu o pokretanju istraživanja, sukladno roku od sedam dana od dana donošenja odluke o pokretanju istraživanja, članka 133. stavka 1. i 2. Zakona o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava („Narodne novine“, broj 63/20).

Odluka o pokretanju istraživanja predmetne nesreće donesena je na temelju članka 127. stavak 1. Zakona o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava („Narodne novine“, broj 63/20) tj. članka 20. stavak 1. Direktive (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o sigurnosti željeznica (preinaka).

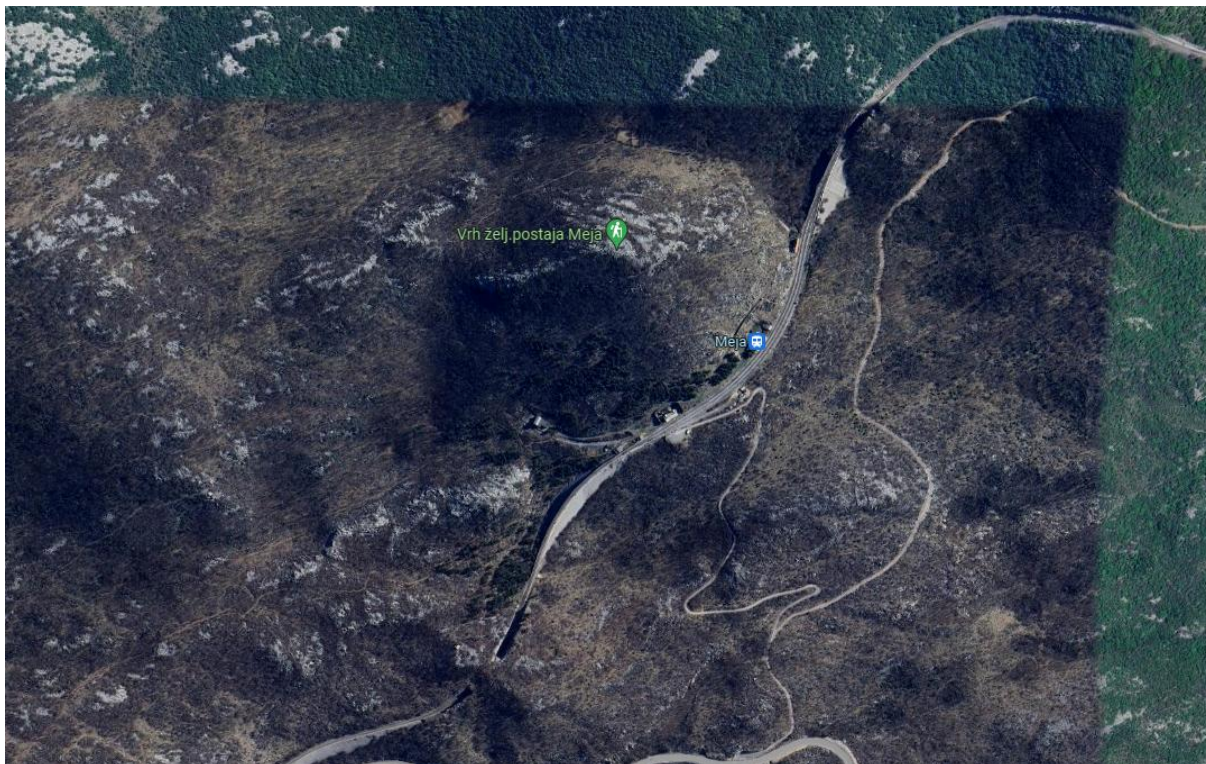
AIN je dojavu o ozbiljnoj nesreći zaprimio dana 11. prosinca 2023. godine u 09:05 sati od strane glavnog dispečera HŽI, Sektora za promet. Temeljem prikupljenih informacija odlučeno je da će istražitelji željezničkih nesreća AIN-a izaći na mjesto događaja radi obavljanja očevida i prikupljanja dokaza i činjenica navedene nesreće. Istraživanje su proveli glavni istražitelj i istražitelji željezničkih nesreća AIN-a. Istraživanje koje provodi AIN je potpuno razdvojeno od istraživanja koja provode druga nadležna tijela u okviru svojih ovlasti sukladno nacionalnim propisima i sporazumima. Očevidne radnje AIN istražitelja na mjestu događaja trajale su od 11. - 15. prosinca 2023. godine.

Obaviještena je i II. Policijska postaja Rijeka, te su na mjesto nesreće izašli policijski službenici i zapisali zapisnik o nastalom izvanrednom događaju i izvršili neovisnu kriminalističku istragu kako bi utvrdili da li izvanredni događaj ima elemenata kaznenog djela.

Očevid i istraživanje svih izvanrednih događaja također obavlja i istražno povjerenstvo koje može biti zajedničko istražno povjerenstvo ili povjerenstvo HŽI. Rad i imenovanje predsjednika i članova zajedničkog istražnog povjerenstva propisan je Sporazumom sukladno Pravilniku o postupanju u slučaju izvanrednog događaja (Pravilnik HŽI-631). Za predmetnu nesreću formirano je zajedničko istražno povjerenstvo koje je provelo tehničku istragu incidenta sukladno važećoj legislativi i izradilo istražno izvješće ID-3.

Predmetna nesreća (Slika 1. i 2.) dogodila se na dionici pruge oznake M202 između kolodvora Meja i kolodvora Škrlevo na magistralnoj pruzi Zagreb GK - Rijeka u km 635+155. Pruga oznake M202 je magistralna jednokolosiječna elektrificirana pruga (25KV/50Hz). Nosivost pruge je 22,5 tona po

osovini, 8 tona po metru. Kolodvor Meja osiguran je elektrotelegrafnim signalno-sigurnosnim uređajem sustava Sp DrL-30 Lorenz, prema kolodvorima Plase i Škrljevo ugrađen je uređaj automatskog pružnog bloka sustava Iskra–Lorenz SbL-5. Kolodvor je opremljen svjetlosnim glavnim signalima. Svi ulazni te izlazni signali pokazuju dvoznačne signalne znake.

Slika 2. – Lokacija nesreće (Izvor slike: Google Earth, AIN)

U trenutku nastanka ozbiljne nesreće bio je dan, oblačno vrijeme, vanjska temperatura iznosila je 10°C i vidljivost je bila dobra.

Na mjestu i blizini mjesta nesreće nije bilo nikakvih radova na željezničkoj infrastrukturi.

3. SIGURNOSNA PITANJA I NASTAVAK ISTRAŽNIH RADNJI

AIN će utvrditi opseg istraživanja kako bi se utvrdile činjenice bitne za provođenje istraživanja i sastavljanja nacrtu konačnog izvješća kako slijedi:

- utvrditi slijed događaja,
- utvrditi uzroke i čimbenike,
- ispitivanje relevantnih elemenata sigurnosnog sustava,
- ispitivanje svih ostalih značajki sigurnosnog sustava.

Izvor dokaza, informacija i činjenica:

- očevid istražitelja željezničkih nesreća AIN-a,
- zapisi o ispitivanju sudionika i svjedoka,

- podaci od upravitelja infrastrukture i željezničkog prijevoznika,
- dokumentacija o željezničkim vozilima,
- dokumentacija o infrastrukturi
- elaborat Fakulteta prometnih znanosti
- elaborat Fakulteta strojarstva i brodogradnje.

Tehnike za analizu:

- vremenska analiza događaja,
- analiza procesa školovanja i poučavanja izvršnih radnika,
- analiza procesa održavanja infrastrukture i teretnih vagona iz sastava vlaka,
- analiza postupaka strojovođe prilikom vožnje vlaka broj 81218
- analiza sastava materija kompozitnih kočionih umetaka na vagonima serije Tagnpps u sastavu vlaku broj 81218.

4. STATUS ISTRAGE

Za navedenu sigurnosnu istragu u tijeku je izrada Nacrta konačnog izvješća, koji će po završetku biti proslijeđen uključenim stranama na očitovanje sukladno Zakonu o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava („Narodne novine“, broj: 63/20), čl. 130, st. 5.

S obzirom na prethodno navedeno i sam tijek analize i izrade izvješća, očekuje se objavljivanje Konačnog izvješća do kraja trećeg kvartala 2025. godine.